



ภาษาไทย

หนังสือ

กิติยวดี บุญเชื้อ และคณะ. "การวิจัยเรื่องการทดลองสอบชั้นอนุบาล." เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน.

ชมรมไทย-อิสราเอล บรรณาธิการ, กรุงเทพมหานคร, เอราวัณการพิมพ์, 2523.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพมหานคร, เอราวัณการพิมพ์, 2523.

\_\_\_\_\_. "แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520." พระนคร:สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520.

\_\_\_\_\_. "แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529)." กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2525.

คทเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, สมาคม. ตำราพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพมหานคร: วิบูลย์กิจ, 2518.

ชวาล แพร์ตกุล. เทคนิคการวัดผล. พระนคร:ไทยวัฒนาพานิช, 2509.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

เคโซ สวานานนท์, จิตวิทยาทั่วไป. พระนคร:โอเคียนส์โตร์, 2510.

ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2528.

\_\_\_\_\_. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

ประคินันท์ อุปรมัย. "การพัฒนาพฤติกรรมเด็กปฐมวัย" หน้าที่ 6 ในเอกสารชุดวิชา พฤติกรรมการสอนเด็กปฐมวัย หน้า 27-33 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร:สำนักเทคโนโลยีการศึกษา, 2524.

พุทธทาสภิกขุ. ธรวาสธรรมและทิศธรรม. ธรรมทานมูลนิธิ, 2514.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

มาซารุ อิบุกะ. รอยั้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว. แปลโดย อีระ สุมิตร และ พรอนงค์ นิยมค้า  
กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2528.

เยาวพา เตชะคุปต์. "ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนกับชุมชน." ใน เอกสารประกอบการสอน วิชา  
กร.411. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ประสานมิตร, 2525.

ราศี ทองสวัสดิ์. "จำเป็นต้องสอนอ่าน-เขียนในชั้นอนุบาลไหม." เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน.  
ชมรมไทย-อิสราเอล, กรุงเทพมหานคร:เอราวัณการพิมพ์, 2523.

รุจิตลักษณ์ แสงอุไร. "ระบบสื่อสารมวลชนเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย, 2525.

ละม้ายมาศ ศรีหัตต์ และคณะ. อิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการของเด็กที่ตำบลนาป่า อำเภอมะนัง  
จังหวัดชลบุรี. พระนคร:โรงพิมพ์คุรุสภา, 2510.

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3.  
กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2524.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สามัญศึกษา, กรม. กองการประถมศึกษา. พฤติกรรมและเวลาในการ  
ปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา  
กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.

\_\_\_\_\_. \_\_\_\_\_. กรมวิชาการ. กองวิจัยการศึกษา. พฤติกรรมและเวลาในการปฏิบัติงานของครูประถม-  
ศึกษา. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2521.

\_\_\_\_\_. \_\_\_\_\_. สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์, การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.  
กรุงเทพมหานคร:อมรินทร์การพิมพ์, 2523.

สนิท สัมครการ "ครอบครัว ระบบครอบครัวและการเมืองไทย" ในเอกสารวิชาการชุด สังคมและ  
วัฒนธรรมในการเมืองไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ:ประชาชื่น  
จำกัด, 2528.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "เด็กก็มีหัวใจ." ประชาศึกษา 23 (ตุลาคม 2514):25-29.

สุธา จันทน์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์แพรวพิทยา, 2518.

สุปราณี สนธิรัตน์. จิตวิทยาเด็กพิเศษ. กรุงเทพมหานคร:ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,

อาานนท์ อากาศิรรมย์. มนุษย์กับสังคม:สังคมและวัฒนธรรมไทย. โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ 2515, 357 หน้า.

\_\_\_\_\_. ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

อารี เพชรพุก. "จิตวิทยาพัฒนาการ." มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร:ม.ป.ป..

อารี รังสีนันท์. การสังเกตและการฝึกงานพฤติกรรมเด็ก. กรุงเทพมหานคร:จุฬินไทย, 2524.

### บทความ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ฝ่ายสารสนเทศ 4. "สรุปผลการพัฒนา การศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และสาระสำคัญของการพัฒนาการศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6." วารสารการศึกษาแห่งชาติ.5 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2528):24-36.

จุมพล ทนินพานิช. "ครอบครัวกับการเมืองและค่านิยมประชาธิปไตย." วารสารทศวรรษศาสตร์. 4 (กันยายน 2522):17-25.

ชิตชนก วัชรเนตร "ชีวิตแม่ไทย" รักลูก.4 (สิงหาคม 2529):120.

เต็มสิริ บุญยสิงห์. "บทบาทครู-ผู้ปกครอง." คุรุปริทัศน์. 7 (ธันวาคม 2525):120.

ธีรชัย ปุรณโชติ. "การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ." วารสารครุศาสตร์. (สิงหาคม-พฤศจิกายน 2515):38-39.

นิตดา หงษ์วิวัฒน์. "เลี้ยงลูกง่าย ๆ แต่ได้ผล ตอนผู้ฟังที่ตี." นิตยสารรักลูก.4 (ตุลาคม 2529): 30.

ประนอม รอดคำดี. "จากครรภ์มารดาถึงการศึกษาของเด็กไทย"; วารสารครุศาสตร์. 15 (มกราคม-มีนาคม) 2530:20-23.

ป๋วย โรจนบุรานนท์. "ข้อที่ควรและไม่ควรสำหรับพ่อแม่." รัฐสภาสาร.20 (กันยายน 2515): 31-37.

พยอม อิงคตานูวัฒน์. "ประโยชน์ของการเลี้ยงลูกแบบโบราณ" นิตยสารรักลูก.4 (ตุลาคม 2529): 65.

พานิช ภักตร์เจริญ. "การเลี้ยงและการให้ความอบอุ่นต่อเด็ก." สามัญศึกษา.14 (กันยายน 2520): 46-48.

สุนม อมรวิวัฒน์. "หัวใจของลูก." วารสารการศึกษา.กรุงเทพมหานคร.9 (ธันวาคม 2527):15.

โอวาท สุทธนารักษ์ "ทัศนคติความรักต่อเด็กทั้งผอง." ครูปริทัศน์ 8 (มีนาคม 2526):34-43.

### เอกสารอื่น

กาญจนา คำสุวรรณ. "ความสัมพันธ์การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการอบรมเลี้ยงดู พัฒนาการ  
ของความคิดตามทฤษฎีของเปียเจต์ และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน" วิทยานิพนธ์ปริญญา  
มหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

เกษมสุข เดลีวงศ์ศักดิ์. "ความเชื่อของบิดามารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและความกลัวของเด็ก  
ก่อนวัยเรียนใน 4 จังหวัดภาคใต้" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายและแผนพัฒนาเด็กระยะยาว 2522.

กรุงเทพมหานคร:มงคลการพิมพ์, 2524.

\_\_\_\_\_. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพมหานคร:ศรีเมืองการพิมพ์, 2520.

ศรีน มณีโชติ. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากรายการโทรทัศน์รูปแบบต่างกัน. มศ. ว.

ประสานมิตร 2529.

จรรยา สุวรรณทัต, ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร, วิลาศลักษณ์ สีคลรัศมี และ สุภาพร ลอยด์.

"ทัศนคติของปู่ย่าตายายและบิดามารดาที่มีต่อกันในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กและผล  
ที่มีต่อลักษณะพฤติกรรมบางประการของเด็ก รายงานการวิจัย ฉบับที่ 33, สถาบันวิจัย  
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพมหานคร:  
2529.

จรรยา สุวรรณทัต, "แบบฉบับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่กำลังเปลี่ยนแปลงของครอบครัวรายไค้้น้อย  
ที่อยู่ในตัวเมือง." รายงานการวิจัยฉบับที่ 24 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. (อักษำเนา).

จินตนา สุทธิจินดา. พัฒนาการภาษาด้านชนิดและสัดส่วนของคำของเด็กก่อนวัยเรียน." วิทยานิพนธ์  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.

จิราภรณ์ มีสมศักดิ์. "พฤติกรรมในสถานการณ์แก้ปัญหาของแม่ภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์  
มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

จิตรา จิตโสภักตร์. "การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถม  
ศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะและภูมิหลังต่างกัน." ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ฉวีวรรณ จึงเจริญ. "โครงการวิจัยแม่สอนลูก ที่แฟลตดินแดง 1-6 ห้วยขวาง กรุงเทพฯ."

กรุงเทพมหานคร:หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2531. (อัครสำเนา).

เฉลิมพล ต้นสกุล. "พัฒนาการทางสติปัญญาและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อนวัยเรียนใน  
เขตการศึกษา 3." ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.

ชลอ วงศ์แสวง. "การวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์  
ระดับมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ทองเคื่อน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบจันทน์. "จริยธรรมของเยาวชนไทย." รายงานการ  
วิจัย ฉบับที่ 21 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,  
2520.

\_\_\_\_\_ . อรพันธ์ ชูชม และ สุภาพร ลอยคี่. "การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับ  
จิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย." รายงานวิจัยสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

\_\_\_\_\_ . \_\_\_\_\_ . และ งามตา วนิทานนท์. "ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศที่เกี่ยวข้องกับการ  
อบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย." รายงานวิจัย ฉบับที่ 32 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ธนพร สมบูรณ์วาท. "การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่เล่นกับเพื่อน  
ที่เล่นกับแม่ และที่เล่นเอง" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา  
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ธีระ รุณเจริญ, "การประเมินหน้าที่ความรับผิดชอบคุณลักษณะพฤติกรรมในการสอนและความเชื่อ  
ของครูในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดของครูใหญ่ หัวหน้าหมวดการศึกษาและศึกษา  
นิเทศก์จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." ในรวมรายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร:  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2520.

นงลักษณ์ ชวาลไพบูลย์. "ปัจจัยในการยอมรับการจัดตั้งศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน: ศึกษาเฉพาะกรณี  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี" ปริญญานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชา  
การประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นภคล คุ่มประวัติ. "ความมุ่งหวังของบิดา มารดาในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร."

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

นภาพรณ ทานัชฌาลัย. "พฤติกรรมในสภาพการณ์แก้ปัญหของแม่และเด็กเล็กในชนบทภาคเหนือ  
และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา  
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

นราวัลย์ กาญจนประโชติ. "การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครู ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่าง  
ครูกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรในจังหวัดเชียงใหม่."

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,  
2524.

บัวบุชา ชื้อตรง. ""การวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้การพูดในการเรียนการสอน."

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,  
2512.

ปราณีต อัมพรสินธุ์. "วิวัฒนาการของการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียนในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์  
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ผู้บริหารแห่งประเทศไทย, สมาคม. การปฏิรูปการศึกษา : รายงานของคณะกรรมการวางแผน  
เพื่อการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2518.

พรเพ็ญ สุวรรณเดชา. "ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ทางวาจากับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา  
ประชากรศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม เขตกรุงเทพมหานคร." สาขาประชากร  
ศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.

พรธนิภา สันติพงษ์. "การสร้างชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่  
เด็กก่อนวัยเรียนที่ยังไม่พร้อมในการอ่าน." ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

ไพฑูรย์ ทอหุน "ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน  
กิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษา" ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,  
2526.

พระราชสุทธเวที ระเบียบปฏิบัติของชาวพุทธ อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนางวาเอกอุทัย  
รัตตะรังษี ณ เมรุวัดธาตุทอง 29 มิถุนายน 2518.

- พิมพ์พันธ์ จันทรเพ็ญ. "พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย: เปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับโรงเรียนเอกชน." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- เพ็ญศรี วงศ์โรจน์กุล. "อิทธิพลต่อการให้ความรู้การส่งเสริมเลี้ยงลูกด้วยนมแม่: ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 4 จังหวัดขอนแก่น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- เพ็ญศรี สุโรจน์. "การสอนมารดาขณะเยี่ยมบ้าน." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.
- ยาใจ จุลพงษ์. "ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้กับระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามในจังหวัดอุดรธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แผนกวิชาประถมศึกษา, 2524.
- โยธิน ศันสนยุทธ์ นิรมล ธยุตสาหกิจ และ พิไล ไฉ้มงามเหลือ. "การศึกษาข้ามวัฒนธรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่และเด็กในวัยเด็กตอนต้น: วิธีการทดลอง." รายงานการวิจัย ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. "การสร้างจุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์แก่เด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ลัดดาวัลย์ พรศรีสมุทร และ วิลาสลักษณ์ ชีววัลลี. "ครอบครัวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย." รายงานการวิจัย ฉบับที่ 25 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- วรรณวดี ม้าลำพอง. "ประสบการณ์ทางบ้านที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนของเด็กก่อนวัยเรียน." รายงานการวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียน, คณะครุศาสตร์ สหวิทยาลัยล้านนาวิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2527.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. "การพัฒนาบุคลิกภาพในวัยต่าง ๆ." ในรายงานการประชุมแนวทางในการพัฒนาเยาวชนวัยก่อนประถมศึกษา, หน้า 74-75. กระมล ทองธรรมชาติ, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พุทธบูชา, 2525.

- วิจิต แซ่มแซ่ง. "เครื่องมือในการใช้สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน." เอกสารประกอบรายงาน  
วิชา Practicum in Supervision and Curriculum Development, บัณฑิต-  
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515, หน้า 12-13. (อัครสำเนา).
- วิณี ชิคเชิดวงษ์. "การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโตของเด็ก  
วัยก่อนเรียน ที่มาจากสภาพครอบครัวต่างกันในจังหวัดนครราชสีมา." วิทยานิพนธ์การ-  
ศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521, 145 หน้า.
- วิทยาลัยครูเชียงใหม่. "รายงานการวิจัยเรื่องผลการทดลองฝึกทักษะบางประการก่อนการฝึกอบรม  
ของนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง." เชียงใหม่:  
วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2521.
- ศิลปชัย เทศนา. "ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน."  
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,  
2527.
- ศรีสมร โทวระ. "พฤติกรรมทางอารมณ์ของเด็กเล็กในชมบทตามการรับรู้ของแม่." วิทยานิพนธ์  
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. กองวิจัยการศึกษา. "การศึกษาแบบแผนและพฤติกรรมของ  
หญิงไทยชนบท." กรุงเทพมหานคร:กระทรวงศึกษาธิการ, 2521.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "การวิจัยเชิงบรรยาย" ใน การวิจัยทางการศึกษา : หลักและวิธีการ  
สำหรับนักวิจัย หน้า 145 ไพฑูรย์ สีนลาร์จน์ และ สาลี ทองธิว บรรณาธิการ.  
กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สมาน กำเนิด. "การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- อัญชลี สรียาภรณ์. "การตรวจสอบข้อค้นพบจากงานวิจัยของออปเปอร์เกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์  
ปัญญาของเด็กไทย." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-  
มหาวิทยาลัย, 2521.
- อัมราพร โพธิ์แดง. "ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา  
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิต-  
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

อรชร ณ ระนอง. "ความสามารถของพยาบาลสาธารณสุขในการให้ความรู้เรื่องอนามัยแม่และ  
เด็ก แก่หญิงหลังคลอด โดยการออกเยี่ยมบ้าน" ปรินฎานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล,  
2522.

### ภาษาต่างประเทศ

#### Book

- Auerbach, Aline B., Parents Learn Through Discussion Principles and Practices of Parent Group Education. New York:Wiley, 1968.
- Berger, Bugenia Hepworth, Parents As Partners In Education. St. Louis: The C.V. Mosby Company, 1981.
- Bronfenbrenner, U. Is Early Childhood Education Effective?, Office of Child Development. Washington, D.C., 1974.
- Celia Anita Decker & John R. Decker. Planning And Administration Early Childhood Programs, Third Edition, Ohio, 1984.
- Clarice D. Wills, William H. Stegeman, Living In The Kindergarten. Chicago:Follett Publishing, 1957.
- Collis, G. M. and Schaffer, H.R. Synchronization of Visual attention in mother-infant pairs. Journal of Child Psychology and Phychiatry. 1975.
- G. Terry Page & J.B. Thomas with AR. Marshall. International Dictionary of Education. Nichols Publishing Company, 1977.
- Helen Bee, The Development Child, New York : Harper & Row, 1975.
- Jere E. Brophy and Thomas L. Good, Teacher-Student Relationship. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc., 1964.
- John E. De Young. Village Life in Modern Thailand. Los Angeles : University of California Press, 1966.
- Judith Worell and William E. Stilwell. Pshchology for Teacher and Student. New York : McGraw-Hill Book Company, 1981.

Karnes, Merle B., Studley, W.M., Wright, W.R & Hodgins, Audrey S.

An Approach for Working with Mothers of Disadvantaged Preschool Children. Merrill-Palmer Quarterly of Behavior and Development, 1968.

Katherine H Read. The Nursery School. Philadelphia : W.S. Saunders Co., 1957.

Micheal J. Dunkin and Bruce J. Biddle. The Study of Teaching. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc., 1974.

Ned A. Flanders, Analysis Teaching Behavior, (Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Company, 1970), PP.448.

Ober, Richard L. Bentley, Ernest L., and Miller Edith, Systematic Observation of Teaching. Prentice-Hall, Inc., Engle Wood Cliffs, New Jersey, 1971.

Orville G. Brim, Education for Child Rearing. New York: The free Press, 1965.

Paula Polk Lillard, Montessori : A Modern Approach. New York : Schocken Books, 1972.

Rosen and D' Andrade cited by Carl W. Bachman and Paul F. Secord, Social Psychology. Tokyo : Kogakusha Co., 1964.

Schaffer, H.R. Early interactive development. In H. R. Schaffer (Ed.), Studies in mother-infant interaction. London: Academic Press, 1977.

Sears and Maccoby eited by David Kreeh, Richard S. Crutch field and Egerton L. Ballanchey, Individual in Society. Tokyo : McGraw-Hill, 1962.

Sears, R.R., Maccoby, E.E., & Levin, H. Patterns of Child rearing. Evanston : Row Peterson, 1957.

Articals

J. Withall. "The Development of a Teachnique for the Measurement of Social Emotional Climate in Classroom." Journal of Experimental Education. XXII (March, 1949):347-361.

William R. Morrow and Other, "Family Relations of Bright high Achieveing and Under Achieveing Highschool Boys." Child Development, 32 (1961):37.

Wilma H. Miller, "When Mothers Teach Their Children," The Elementary School Journal, XXC (October-May, 1969-70):1185.

การพิมพ์



ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม จันทร์หอม  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อารี รังสินันท์  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทูนสุข บุญสวัสดิ์  
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรมล ชยุตสาหกิจ  
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ  
Programme Officer UNICEF, Bangkok
6. ดร.ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข.

คณะผู้ช่วยวิจัย

รายนามคณะนิสิตปริญญาโท ผู้ช่วยวิจัย โครงการวิจัยการประเมินโครงการสอนลูกให้ฉลาด

1. นางจินตหรา เตชะทักษิณพันธ์
2. นางกัญญา ลุ่มพิกานนท์
3. นางสาวนันทิยา ยาวิชัย
4. นางสาวธิดา ทัดติ
5. นางสาวสุทธาทิพ มีชูนิก
6. นางสาวจินตนา ปรีคานันท์
7. นางอุส่าห์ อังกิจเจริญ
8. นางสาวพวงรัตน์ รอดมณี
9. นายศิเรก สุขสุนัย
10. นายเจริญฤทธิ์ จันทรเจริญ
11. นายแพทย์ คอกลำไย
12. นางสาวนิภา คงเมือง
13. นางสาวศุภนิจ ตรีนิคม
14. นางสาวอดิฉันท์ คุนหมักผล
15. นางสาวภาวณี สิทธิชัยจารุ
16. นางสาวพรสม กำภู ณ อยุธยา
17. นางสาวชมพู่ โปษกะบุตร
18. นางสาวพัชราภรณ์ รัชตะประกร
19. นางเกษลดา มานะจติ
20. นางสาวชุลี ใจเอื้อ
21. นางสาวสุภาวดี หาญเมธี

## ภาคผนวก ก.

คณะผู้วิจัยเรื่อง "พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคม  
 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา : เปรียบเทียบระหว่าง....." (หน่วยงาน  
 ต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา)

1. นางสาวชูศรี เอมละออง
2. นางสาวณัฐรา แก้วสุวรรณ
3. นางสาวผ่องพรรณ เอกอาวุธ
4. นางสาวบุญนำ แก้วบึงทอง
5. นางสาวพิมพ์พันธ์ จันทรเพ็ญ
6. นายนวรรณ์ วัฒนะนนท์
7. นางสาวอรพิน ภาณุรัตน์
8. นางสาวพิไลลักษณ์ จำเมือง

ภาคผนวก ง.  
สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 1

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง		
	ผู้สังเกตคนที่ 1	ผู้สังเกตคนที่ 2	ระหว่างสัดส่วน	จาก 2 คน	
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
1.1					
1.2	2	.013	2	.013	.000
1.3					
2.1					
2.2					
2.3					
3.1	63	.406	64	.416	.010
3.2	10	.064	8	.052	.012
3.3					
4.1					
4.2					
4.3					
5.1	2	.013	2	.013	.000
5.2	5	.032	5	.032	.000
5.3					
6.1					
6.2	2	.013	2	.013	.000
6.3					
7.1					
7.2	10	.064	8	0.52	.012
7.3					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 1 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
8.1					
8.2	1	.006	7	.045	.039
8.3	6	.039	5	.032	.007
9.1	1	.006			.006
9.2	4	.026	4	.026	.000
9.3	32	0.148	25	.162	.014
10.1					
10.2					
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	1	.006	2	.013	.007
12.1					
12.2	8	.052	6	.039	.013
12.3	1	.006	3	.019	.013
13.1					
13.2	2	0.13	2	.013	.000
13.3					
14.1	5	.032	7	.045	.013
รวม	155	.939	154	.998	.159

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1 - 0.159 \\ &= 0.841 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.416)^2 + (0.162)^2 \\ &= 0.173 + 0.026 \\ &= 0.199 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \pi &= \frac{0.841 - 0.199}{1.00 - 0.199} \\ &= \frac{0.642}{0.801} \\ &= 0.802 \end{aligned}$$

ความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยคู่ที่ 1 เท่ากับ 0.802

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 2

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง		ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1 คะแนน สัดส่วน	ผู้สังเกตคนที่ 2 คะแนน สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
1.1					
1.2	4	.027	3	.020	.007
1.3					
2.1	3	.021	5	0.33	.012
2.2					
2.3					
3.1	25	.171	22	.148	.023
3.2	30	.205	35	.236	.031
3.3					
4.1					
4.2	6	.041	3	.020	.021
4.3					
5.1					
5.2	7	.048	8	.054	.006
5.3					
6.1					
6.2	2	.014	1	.006	.008
6.3	3	.021	5	.033	.012
7.1					
7.2	2	.014	1	.006	.008
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 2 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
8.3	4	.027	4	.027	.000
9.1	20	.137	18	.121	.016
9.2	15	.102	18	.121	.019
9.3					
10.1					
10.2	1	.006	2	.013	.007
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	12	.082	11	.074	.008
12.1					
12.2	4	.027	4	.027	.000
12.3	3	.021	3	.020	.001
13.1					
13.2	3	.021	3	.020	.001
13.3					
14.1	2	.014	2	.013	.001
รวม	146	.999	148	.989	.181

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1 - .181 \\ &= 0.819 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.236)^2 + (0.148)^2 \\ &= 0.055 + 0.022 \\ &= 0.077 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \pi &= \frac{0.819 - 0.077}{1.00 - 0.077} \\ &= \frac{0.742}{0.923} \\ &= 0.804 \end{aligned}$$

ความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยคนที่ 2 เท่ากับ 0.804

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 3

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง
	ผู้สังเกตคนที่ 1	ผู้สังเกตคนที่ 2	ผู้สังเกตคนที่ 1	ผู้สังเกตคนที่ 2	ระหว่างสัดส่วน
	คะแนน สัดส่วน	คะแนน สัดส่วน	คะแนน สัดส่วน	คะแนน สัดส่วน	จาก 2 คน
1.1					
1.2	2	.016	6	.046	.032
1.3					
2.1	7	.055	7	.055	.000
2.2					
2.3					
3.1					
3.2	25	.2	21	.168	.032
3.3					
4.1					
4.2	3	.024	8	.064	.04
4.3	7	.055	5	.04	.015
5.1					
5.2	7	.055	7	.055	.000
5.3	6	.048	4	.032	.016
6.1					
6.2	1	.008	1	.008	.000
6.3	4	.032	4	.032	.000
7.1					
7.2					
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 3 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
8.3	2	.016	2	.016	.000
9.1	16	.128	17	.136	.008
9.2	18	.144	18	.144	.000
9.3					
10.1					
10.2	5	.04	5	.04	.000
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	17	.036	15	.12	.016
12.1					
12.2	3	.024	3	.024	.000
12.3					
13.1					
13.2					
13.3					
14.1	2	.016	2	.016	.000
รวม	125	.997	125	.998	.103

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1 - .163 \\ &= 0.837 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.168)^2 + (0.144)^2 \\ &= 0.028 + 0.021 \\ &= 0.049 \end{aligned}$$

$$\pi = \frac{0.837 - 0.049}{1.00 - 0.049}$$

$$= \frac{0.788}{0.951}$$

$$\pi = 0.829$$

ความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยครั้งที่ 3 เท่ากับ 0.829

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 4

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง		
	ผู้สังเกตคนที่ 1	ผู้สังเกตคนที่ 2	ระหว่างสัปดาห์	จาก 2 คน	
1.1					
1.2	1	.099	4	.037	.028
1.3					
2.1					
2.2					
2.3					
3.1					
3.2	18	.163	24	.220	.057
3.3					
4.1					
4.2	4	.036	2	.018	.018
4.3	6	.054	6	.055	.001
5.1					
5.2	5	.045	6	.055	.010
5.3	3	.027	2	.018	.009
6.1					
6.2	2	.018	2	.018	.000
6.3	4	.036	5	.046	.010
7.1					
7.2	1	.009	1	.009	.000
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัปดาห์ จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
8.3	4	.036	3	.027	.009
9.1	12	.109	13	.119	.010
9.2	15	.136	14	.134	.002
9.3	10	.09	8	.073	.017
10.1					
10.2	3	.027	4	.037	.010
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	14	.127	14	.128	.001
12.1					
12.2	4	.036	4	.037	.001
12.3					
13.1					
13.2	2	.018	2	.018	.000
13.3					
14.1	2	.018	1	.009	.009
รวม	110	.994	109	.997	.201

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$P_o = 1.00 - 0.201$$

$$= 0.799$$

$$P_e = (0.220)^2 + (0.134)^2$$

$$= 0.048 + 0.018$$

$$= 0.066$$

$$\pi = \frac{0.799 - 0.066}{1.00 - 0.066}$$

$$= \frac{0.733}{0.934}$$

$$= 0.789$$

ความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยครั้งที่ 4 เท่ากับ 0.789

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่มือ 5

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง		
	ผู้สังเกตคนที่ 1 คะแนน สัปดาห์	ผู้สังเกตคนที่ 2 คะแนน สัปดาห์	ระหว่างสัปดาห์	จาก 2 คน	
1.1					
1.2	2	.017	4	.035	.018
1.3					
2.1					
2.2					
2.3					
3.1					
3.2	19	.168	17	.150	.018
3.3					
4.1					
4.2	1	.008	2	.017	.009
4.3	7	.062	.8	.07	.008
5.1					
5.2	4	.035	5	.045	.009
5.3	6	.053	7	.062	.009
6.1					
6.2	0	.000	2	.019	.019
6.3	6	.053	5	.044	.009
7.1					
7.2	2	.017	2	.017	.000
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	จาก 2 คน
8.3	2	.017	2	.017	.000
9.1	10	.088	12	.016	.018
9.2	13	.115	10	.088	.027
9.3	12	.106	12	.106	.000
10.1					
10.2	5	.044	5	.044	.000
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	12	.106	12	.106	.000
12.1					
12.2	6	.053	6	.053	.000
12.3					
13.1					
13.2		.000	1	.009	.009
13.3					
14.1		.000	1	.009	.009
รวม	113	.998	113	.995	.0162

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1.00 - .162 \\ &= 0.838 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.150)^2 + (0.106)^2 \\ &= .022 + .011 \\ &= .033 \end{aligned}$$

$$\pi = \frac{0.838 - 0.033}{1.00 - 0.033}$$

$$= \frac{0.805}{0.967}$$

$$\pi = 0.832$$

ความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยครั้งที่ 5 เท่ากับ 0.832

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 6

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
1.1					
1.2	1	.008	3	.026	.018
1.3					
2.1					
2.2					
2.3					
3.1	12	.103	10	.085	.018
3.2	16	.138	20	0.171	.033
3.3					
4.1					
4.2	3	.026	4	.034	.008
4.3	7	.060	5	.043	.017
5.1					
5.2	6	.052	7	.06	.008
5.3	3	.026	5	.043	.017
6.1					
6.2	2	.017	2	.017	.000
6.3	5	.043	4	.034	.009
7.1					
7.2					
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	จาก 2 คน
8.3	4	.034	4	.034	.000
9.1	8	.068	8	.068	.000
9.2	12	.103	14	.120	.017
9.3	10	.086	8	.068	.018
10.1					
10.2	4	.034	4	.034	.000
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	15	.123	13	.111	.018
12.1					
12.2	5	.043	4	.034	.009
12.3					
13.1					
13.2	3	.026	2	.017	.009
13.3					
14.1	1	.008			.008
รวม	116	.997	117	.956	.208

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1.00 - 0.208 \\ &= 0.792 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.171)^2 + (0.120)^2 \\ &= 0.029 + 0.014 \\ &= 0.043 \end{aligned}$$

$$\pi = \frac{0.792 - 0.043}{1.00 - 0.043}$$

$$= \frac{0.749}{0.957}$$

$$\pi = 0.783$$

ค่าความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยครั้งที่ 6 เท่ากับ 0.783

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 7

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง		
	ผู้สังเกตคนที่ 1 คะแนน สัปดาห์	ผู้สังเกตคนที่ 2 คะแนน สัปดาห์	ระหว่างสัปดาห์ จาก 2 คน		
1.1					
1.2		.4	.038	.000	
1.3					
2.1					
2.2					
2.3					
3.1	12	.114	7	.066	.048
3.2	11	.105	15	.143	.038
3.3					
4.1					
4.2	5	.048	6	.057	.003
4.3	5	.048	4	.038	.010
5.1					
5.2	4	.038	6	.057	.019
5.3	4	.038	5	.048	.010
6.1					
6.2	1	.009	1	.009	.000
6.3	3	.028	4	.038	.010
7.1					
7.2	4	.038	1	.009	.029
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	จาก 2 คน
8.3	3	.028	3	.028	.000
9.1	5	.048	7	.066	.018
9.2	12	.114	10	.095	.019
9.3	8	.076	8	.076	.000
10.1					
10.2	0	.000	2	.019	.019
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	17	.162	17	.162	.000
12.1					
12.2	3	.028	3	.028	.000
12.3					
13.1					
13.2	2	.019	1	.009	.010
13.3					
14.1	2	.019	1	.009	.010
รวม	105	.998	105	.995	.249

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1.00 - .249 \\ &= 0.751 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.162)^2 + (0.143)^2 \\ &= 0.026 + 0.020 \\ &= 0.046 \end{aligned}$$

$$\pi = \frac{0.751 - 0.046}{1.00 - 0.046}$$

$$= \frac{0.705}{0.954}$$

$$\pi = 0.74$$

ค่าความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยคู่ที่ 7 เท่ากับ 0.74

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 8

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง		
	ผู้สังเกตคนที่ 1	ผู้สังเกตคนที่ 2	ระหว่าง	ระหว่าง	
	คะแนน	คะแนน	จาก	จาก	
	สัดส่วน	สัดส่วน	2 คน		
1.1					
1.2	3	.028	2	.019	.009
1.3					
2.1					
2.2					
2.3					
3.1	15	.142	10	.094	.048
3.2	16	.151	22	.208	.057
3.3					
4.1					
4.2					
4.3	7	.066	6	.057	.009
5.1					
5.2	6	.057	5	.047	.010
5.3	3	.028	4	.038	.010
6.1					
6.2	2	.019	2	.019	.000
6.3	4	.038	4	.038	.000
7.1					
7.2	1	.009	1	.009	.000
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 8 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
8.3	2	.019	2	.019	.000
9.1	0	.000	2	.019	.019
9.2	14	.132	12	.113	.019
9.3	8	.075	12	.113	.038
10.1					
10.2	3	.038	3	.028	.010
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	16	.151	14	.132	.019
12.1					
12.2	4	.038	5	.047	.009
12.3					
13.1					
13.2					
13.3					
14.1	1	.009	0	.000	.009
รวม	106	1.00	106	1.00	.166

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$P_o = 1.00 - 0.166$$

$$= 0.834$$

$$P_e = (0.208)^2 + (0.132)^2$$

$$= 0.043 + 0.017$$

$$= 0.06$$

$$\pi = \frac{0.834 - 0.06}{1.00 - 0.06}$$

$$= \frac{0.774}{0.94}$$

$$= 0.82$$

ค่าความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยคู่ที่ 8 เท่ากับ 0.82

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 9

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง	
	ผู้สังเกตคนที่ 1 คะแนน สักส่วน	ผู้สังเกตคนที่ 2 คะแนน สักส่วน	ระหว่างสักส่วน จาก 2 คน	
1.1				
1.2	4 .039	2 .019	.02	
1.3				
2.1				
2.2				
2.3				
3.1				
3.2	21 .203	22 .213	.010	
3.3				
4.1				
4.2	6 .058	4 .039	.019	
4.3	5 .049	5 .049	.000	
5.1				
5.2	6 .058	7 .068	.010	
5.3	3 .029	2 .019	.010	
6.1				
6.2	2 .019	1 .009	.010	
6.3	3 .029	4 .039	.010	
7.1				
7.2	2 .019	2 .019	.000	
7.3				
8.1				
8.2				

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 9 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	จาก 2 คน
8.3	3	.029	3	.029	.000
9.1	4	.039	3	.029	.010
9.2	10	.097	12	.117	.020
9.3	14	.136	14	.136	.000
10.1					
10.2	3	.029	3	.029	.000
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	12	.117	13	.126	.009
12.1					
12.2	3	.029	4	.039	.010
12.3					
13.1					
13.2					
13.3					
14.1	2	.019	2	.019	.000
รวม	103	.998	103	.998	.138

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1.00 - .138 \\ &= 0.862 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.213)^2 + (0.136)^2 \\ &= 0.45 + 0.018 \\ &= 0.468 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \pi &= \frac{0.862 - 0.468}{1.00 - 0.468} \\ &= \frac{0.394}{0.532} \\ &= 0.74 \end{aligned}$$

ค่าความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยคู่ที่ 9 เท่ากับ 0.74

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 10

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต		คะแนนจากการสังเกต		ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1 คะแนน สัดส่วน	ผู้สังเกตคนที่ 2 คะแนน สัดส่วน	ผู้สังเกตคนที่ 1 คะแนน สัดส่วน	ผู้สังเกตคนที่ 2 คะแนน สัดส่วน	
1.1					
1.2	2	.019	2	.019	.000
1.3					
2.1					
2.2					
2.3					
3.1	7	.067	5	.048	.019
3.2	115	.143	17	.165	.022
3.3					
4.1					
4.2	4	.038	4	.038	.000
4.3	4	.038	5	.048	.010
5.1					
5.2	5	.048	6	.058	.010
5.3	3	.029	2	.019	.010
6.1					
6.2	1	.009	3	.028	.019
6.3	5	.048	3	.028	.020
7.1					
7.2					
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 10 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	จาก 2 คน
8.3	.2	.019	2	.019	.000
9.1	5	.048	5	.048	.000
9.2	7	.069	7	.067	.002
9.3	18	.178	18	.176	.002
10.1					
10.2	5	.048	3	.028	.020
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	17	.161	18	.173	.012
12.1					
12.2	4	.038	4	.038	.000
12.3					
13.1					
13.2					
13.3					
14.1	1	.009	0	.000	.009
รวม	105	1.009	104	1.001	.155

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1.00 - 0.155 \\ &= 0.845 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.176)^2 + (0.173)^2 \\ &= 0.030 + 0.029 \\ &= 0.059 \end{aligned}$$

$$\pi = \frac{0.845 - 0.059}{1.00 - 0.059}$$

$$= \frac{0.786}{0.941}$$

$$\pi = 0.835$$

ค่าความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยคือ 10 เท่ากับ 0.835

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 11

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
1.1					
1.2	1	.009	4	.040	.031
1.3					
2.1					
2.2					
2.3					
3.1	2	.020	3	.027	.007
3.2	15	.148	16	.145	.003
3.3					
4.1					
4.2	4	.040	5	.045	.005
4.3	6	.059	7	.063	.004
5.1					
5.2	4	.040	5	.045	.005
5.3	6	.059	6	.058	.001
6.1					
6.2	0	.000	1	.009	.009
6.3	6	.059	4	.040	.019
7.1					
7.2	1	.009	1	.009	.000
7.3					
8.1					
8.2					

## การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการสังเกต คู่ที่ 11 (ต่อ)

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก	คะแนนจากการสังเกต				ความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วน จาก 2 คน
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
8.3	2	.020	2	.018	.002
9.1	4	.040	6	.054	.014
9.2	15	.149	14	.127	.022
9.3	10	.099	11	1.00	.001
10.1					
10.2	4	.040	4	.040	.000
10.3					
11.1					
11.2					
11.3	16	.158	14	.137	.031
12.1					
12.2	5	.072	5	.045	.027
12.3					
13.1					
13.2					
13.3					
14.1	2	.020	1	.009	.011
รวม	103	1.041	110	1.003	.192

สูตรหาค่าความเที่ยงของสก็อต

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

$$\begin{aligned} P_o &= 1.00 - 0.192 \\ &= 0.808 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_e &= (0.145)^2 + (0.137)^2 \\ &= 0.021 + 0.019 \\ &= 0.04 \end{aligned}$$

$$\pi = \frac{0.808 - 0.04}{1.00 - 0.04}$$

$$= \frac{0.768}{0.96}$$

$$\pi = 0.80$$

ค่าความเที่ยงของการสังเกตผู้วิจัยคู่ที่ 11 เท่ากับ 0.80

## ภาคผนวก จ.

## เครื่องมือการสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์

คำชี้แจงการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. คำแนะนำเกี่ยวกับลักษณะของเครื่องมือ
2. ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้บันทึกพฤติกรรม
3. วิธีการบันทึกพฤติกรรม
4. เครื่องมือการเก็บข้อมูล

1. คำแนะนำเกี่ยวกับลักษณะของเครื่องมือ

1) การสังเกตพฤติกรรมของแม่กับลูกแยกเป็น 3 ลักษณะ แบ่งได้ 14 ประเภท 5 หมวด และแยกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ ได้ 42 พฤติกรรม ดังรายละเอียดในแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก

2) พฤติกรรมทั้ง 42 พฤติกรรมจะมีหัวข้อเฉพาะของแต่ละพฤติกรรม หัวข้อของพฤติกรรมมี 3 ลักษณะคือ

2.1) หัวข้อที่เป็นเลขเดียวหมายถึง ประเภทของพฤติกรรม

2.2) หัวข้อที่ลงท้ายด้วย .1 หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาและ

ท่าทางพร้อมกัน

2.3) หัวข้อที่ลงท้ายด้วย .2 หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจา

2.4) หัวข้อที่ลงท้ายด้วย .3 หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทางท่าทาง

ยกเว้นพฤติกรรมที่ 3 จะเป็นการแบ่งตามประเภทของคำถาม มี 3 ประเภทคือ

3.1) คำถามที่จำกัดคำตอบ

3.2) คำถามเพื่อให้วิเคราะห์และริเริ่ม

3.3) คำถามไม่ต้องการคำตอบ

และพฤติกรรมประเภทที่ 14 แบ่งเป็น

14.1) เงียบ

14.2) สับสน

## 2. ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้บันทึกพฤติกรรม

- 2.1 ผู้สังเกตพฤติกรรมจะต้องไม่ใช้ความรู้สึกของตนเองประกอบการบันทึก
- 2.2 หากต้องยุติการสังเกตก่อน 5 นาที เพราะแม่หรือเด็กหรือสาเหตุอื่น ผู้สังเกตต้องยุติการบันทึกพฤติกรรมที่บันทึกแล้วต้องยกเลิก จะเริ่มต้นบันทึกใหม่เมื่อกิจกรรมเริ่มต้นอีกครั้งหนึ่ง
- 2.3 เพื่อความถูกต้องของข้อมูลการสังเกต ควรมีผู้สังเกตครั้งละ 2 คน

## 3. วิธีการบันทึกพฤติกรรม

3.1 ผู้สังเกตพฤติกรรมทั้งคู่สังเกตการสอนของแม่กับลูกคู่เดียวกัน แต่ตำแหน่งที่สังเกตต่างกัน เพื่อให้มองเห็นพฤติกรรมหลาย ๆ ด้าน

3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการสังเกต ผู้สังเกตพฤติกรรมทั้งสองคนร่วมกันตรวจสอบพฤติกรรมที่บันทึกได้ให้ตรงกัน แล้วรวมเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมชุดเดียวกัน

3.3 เพิ่มเติมข้อมูลในส่วนอื่น ๆ ให้ครบทุก ๆ หัวข้อตามแบบบันทึกพฤติกรรมด้วย

## 4. บันทึกความถี่ของพฤติกรรมที่บันทึกได้ลงในแบบวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

4.1 / หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้น 5 วินาที

4.2 --- หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นนานเกิน 15 วินาที

## 5. แปรความถี่ของพฤติกรรมทุก ๆ พฤติกรรมรวมเป็นคะแนนในช่องรวมคะแนนดังนี้

5.1 ความถี่ / ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

5.2 ความถี่ --- ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

6. ถ้าพฤติกรรมการสอนของแม่กับลูกคู่ใดดำเนินการไม่ถึง 10 นาที (ประมาณ 6-9 นาที) ให้เทียบคะแนนเป็นช่วงเวลา 10 นาที แล้วรอกคะแนนในช่องเทียบเวลา 10 นาที หากมีการสอนนานกว่า 10 นาที ให้คิดเวลาเพียง 10 นาทีเท่านั้น เช่น ได้คะแนน 63 ใน 7 นาที ก็จะได้เท่ากับ  $\frac{63 \times 10}{7} = 90$

7. ให้เริ่มการสังเกตพฤติกรรมเมื่อแม่มีปฏิสัมพันธ์กับลูกในการสอน ตั้งแต่ขั้นนำ เช่น ชักชวนหรืออุ้ม หรือจูงมือลูกให้มาเรียน เป็นต้น

#### 4. เครื่องมือการวิจัย

1. แบบสำรวจข้อมูลของแม่กับลูกที่มีอายุ 3-6 ปี ในปี 2529 ที่เป็นตัวอย่างประชากรโครงการวิจัยการประเมินโครงการสอนลูกให้ฉลาด
2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก
3. แบบวิเคราะห์ข้อมูล กรอกข้อมูล และการนับคะแนน
4. แบบคำอธิบายประกอบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกตามโครงการสอนลูกให้ฉลาด
4. เครื่องบันทึกเสียง

## แบบคำอธิบายประกอบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ตามโครงการสอนลูกให้ฉลาด

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	หัวข้อ	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
พฤติกรรมทางบวกของแม่ 1. แม่ชักชวนลูกร่วมกิจกรรม 2. แม่อธิบาย เล่าเรื่อง สำนึก แนะนำ	1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 2.3	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งวาจา (1.2) และท่าทาง (1.3) พฤติกรรมทางวาจา เช่น "มานี่ลูก" "นี่รูปอะไร สวยจังเลย มาดูซิ" "เอ...วันนี้ใครจะคุยกับแม่เอ๋ย.." พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น "งูมมือลูกร่วมกิจกรรม กวักมือ พยักหน้า ชื่นชม" ค่ายใบหน้าที่ยิ้มแย้ม พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งวาจา (2.2) ท่าทาง (2.3) พฤติกรรมทางวาจา เช่น แม่อธิบายว่า "คนที่ยิงนกคือคนใจร้าย ลูกต้องไม่ยิงนกนะจ๊ะ" พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น วาดรูป ตบมือเป็นจังหวะ หน้าตายิ้มแย้มเสมอ	แม่จะเร้าความสนใจลูกเมื่อเริ่มกิจกรรม เมื่อแม่กำลังดำเนินการสอน แม่จะร่วมกิจกรรมกับลูก

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	หัวข้อ	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
3. แม่ถามคำถาม 3.1 คำถามจាក់คำตอบ 3.2 คำถามเพื่อให้วิเคราะห์ ริเริ่ม 3.3 ถามไม่ต้องการคำตอบ	3.1 3.2 3.3	ตัวอย่างพฤติกรรม "นกในรูปนี้คืออะไร" มันเกาะอยู่ที่ไหนเอ่ย" "คืนสอนี้ใช้ทำอะไรได้บ้างเอ่ย" "กล่องนี้ละใช้ทำอะไรดี" "ลูกนี่เรียงร้อยแล้วนะคะ เอาล่ะแม่จะเล่านิทานให้ฟัง" พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางวาจา (4.2) ทำทาง (4.3) พฤติกรรมทางวาจา เช่น แม่ตอบว่า "ไม่เป็นไร" "ได้" พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น เฉย พยักหน้าอนุญาต หรือรับรู้ สันติระจะไม่อนุญาต แสดงอาการบดบอบโยน ใบหน้าไม่มุ่งมั่น	สถานการณ์ แม่ถามคำถามลูก เมื่อลูกถามความหมาย ขออนุญาต แสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเอง เช่น ทิว ไม่สบาย และเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น ทำน้ำหก แก้วแตก เป็นต้น
4. แม่ยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องความรู้สึก	4.1 4.2 4.3	พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น เฉย พยักหน้าอนุญาต หรือรับรู้ สันติระจะไม่อนุญาต แสดงอาการบดบอบโยน ใบหน้าไม่มุ่งมั่น	สถานการณ์ เมื่อลูกถามความหมาย ขออนุญาต แสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเอง เช่น ทิว ไม่สบาย และเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น ทำน้ำหก แก้วแตก เป็นต้น

หัวข้อพฤติกรรมผู้สัมพันธ์	หัวข้อ	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
5. แม่ยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจ	5.1	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางวาจา (5.2) ทำทาง (5.3)	เมื่อลูกทำกิจกรรม ตอบคำถาม แสดงความคิดริเริ่มได้ถูกต้องเหมาะสม
	5.2	พฤติกรรมทางวาจา เช่น เก่ง ใช้ได้ ถูกต้อง ดี (ลูกยอมรับประธานอะไรคะ "พูด ค่ะ ครับ กับลูกตลอดเวลา)	
	5.3	พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น ให้อาหารว่าง ปรบมือ แสดงผลงานเด็ก ยิ้ม พักหน้าชมเชย (กอด/ ถูบศีรษะ/จัดเสื้อผ้า ให้ลูกลมองอย่างชื่นชม)	
พฤติกรรมทางลบของแม่ 6. แม่ใช้คำสั่งทางตรงและทางอ้อม	6.1	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางวาจา (6.2) และท่าทาง (6.3)	เมื่อแม่ต้องการให้ลูกปฏิบัติตาม
	6.2	พฤติกรรมทางวาจา เช่น "แม่ว่าลูกอาบน้ำ นานแล้วนะ"	
	6.3	พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น ให้อาหารและสี่เหลี่ยม ระบายรูปภาพ แต่มีท่าทางหรือสัญญาณในการออกคำสั่ง เช่น ชี้ ส่งของวางไว้ข้างหน้าเด็ก	

หัวข้อพฤติกรรมผู้สัมพันธ	หัวข้อ	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
7. แม่วิจารย์ คำหนี ชู โข	7.1	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทางวาจา (7.2) และท่าทาง (7.3)	พฤติกรรมนี้เกิดขึ้นเมื่อลูกไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของแม่ หรือทำในสิ่งที่แม่ไม่พอใจ
	7.2	พฤติกรรมทางวาจา เช่น ญ วิจารณ์คำพูดและการกระทำของเด็ก เช่น คอ/ไม่เก่ง/ชนเหมอนลิ่ง	
	7.3	พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น แสดงสีหน้า/ขมวดคิ้ว/ถลิ่งตา/สู้ปาก/ลงโทษทางกาย	
8. แม่แสดงพฤติกรรมสนใจผู้อื่น	8.1	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทางวาจา (8.2) และท่าทาง (8.3)	เมื่อผู้อื่นเข้ามาในเหตุการณ์ขณะที่แม่เล่นลูก
	8.2	พฤติกรรมทางวาจา เช่น "ดูระบายสีหน้ามันจะ เดียวแม่คุยกับบ้าเขาก่อนนะ" "เดียวชูลูก ฟังคุณย่าพูดก่อนซิ"	
	8.3	พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น "อุ้มลูกลงจากตัก แล้วสนใจที่จะพูดคุยกับคนอื่น หรือโอบกอดเด็กอื่น"	

หัวข้อพฤติกรรมบวกลบของลูก	หัวข้อ	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
<p>9. เด็กแสดงพฤติกรรมตอบสนอง</p>	<p>9.1</p>	<p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางวาจา (9.2) และท่าทาง (9.3)</p>	<p>เมื่อถูกทำตามคำสั่งของแม่และตอบคำถามของแม่</p>
	<p>9.2</p>	<p>พฤติกรรมทางวาจา เช่น "ค่ะ" "ไม่ใช่ค่ะ" "สี่ขวดยค่ะ" "อันนี้สวยกว่าค่ะ"</p>	
	<p>9.3</p>	<p>พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น พยักหน้า สันติริษะ ชีรูปภาพ ปรบมือ ทำท่าทางประกอบเพลง</p>	
<p>10. เด็กแสดงพฤติกรรมความใคร่เริ่ม</p>	<p>10.1</p>	<p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางวาจา (10.2) และทางท่าทาง (10.3)</p>	<p>เมื่อถูกต้องการให้แม่รับรู้ หรืออนุญาต หรือตัดสินเกี่ยวกับเรื่องของตน</p>
	<p>10.2</p>	<p>พฤติกรรมทางวาจา เช่น ถามแม่ หรือพูดว่า "หนูว่า---เพราะ---" "อยากเป็น---จะให้เป็น"</p>	
	<p>10.3</p>	<p>พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น แสดงท่าทางประกอบเพลงที่คิดเอง หรือแสดงท่าทางประกอบการอธิบาย</p>	

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	หัวข้อ	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
11. เด็กแสดงความผูกพันใกล้ชิดแม่	11.1	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางวาจา (11.2) และท่าทาง (11.3)	เมื่อแม่กับลูกมีกิจกรรมร่วมกัน
	11.2	พฤติกรรมทางวาจา เช่น "นกตัวนี้คือพ่อ นกตัวนี้คือแม่ ตัวนี้เอ็ง" หรือ "เอ็งไปกับแม่จะครับ"	
	11.3	พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น "เกาะแขน" "หนุนตัก"	
พฤติกรรมทางสงบของลูก	12.1	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางวาจา (12.2) และท่าทาง (12.3)	เมื่อเด็กขัดแย้งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของแม่
	12.2	พฤติกรรมทางวาจา เช่นพูดว่า "ไม่เอา" หรือ "ไม่ยอมตอบคำถาม" แต่พูดเร็วอ่อนแทน เป็นต้น	เมื่อแม่ถามแล้วไม่พอใจ
12. เด็กไม่แสดงพฤติกรรมตอบสนอง	12.3	พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น ทันทิ้งให้/กระแทกเท้า สันตึระะ/ปิดปากแม่	

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	หัวข้อ	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
13. เด็กแสดงพฤติกรรมร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องของ ตนเองทั้งทางวาจาและท่าทาง	13.1  13.2  13.3	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางวาจา (13.2) และท่าทาง (13.3)  พฤติกรรมทางวาจา เช่น "แม่ไปเที่ยวกับเดอะ" "แม่หิวข้าว" "แม่ไปในห้องเดอะ" "พ่อกำลังจะบอกอะไรให้"  พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น แสดงท่าทางไม่สบาย/ ร้องไห้/เรียกร้องความสนใจ	สถานการณ์  เมื่อเด็กต้องการให้แม่รับรู้ ขนุนขาด หรือตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง
พฤติกรรมเงี้ยว  14. ความเงี้ยวหรือสับสน	14.1  14.2	เงี้ยว เช่น แม่เปิดหนังสือไปเรื่อย ๆ เด็กไม่รับ กิจกรรมอะไรจากแม่ ต่างคนต่างไม่พูด สับสน หมายถึง ผู้สังเกตการณ์ไม่สามารถจะ วิเคราะห์พฤติกรรมที่บันทึกได้ จัดเป็นพฤติกรรม ประเภทใด	ช่วงเวลาระหว่างการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม

แบบสำรวจข้อมูลของแม่และเด็กที่มีอายุ 3-6 ปี ในปี 2529 ที่เป็นตัวอย่างประชากรโครงการ  
วิจัยการประเมินโครงการสอนลูกให้ฉลาด

ชื่อแม่ (ผู้สอนแทนแม่) . . . . . นามสกุล . . . . .  
บ้านเลขที่ . . . . . หมู่ที่ . . . . . ตำบล . . . . .  
อำเภอ . . . . . จังหวัด . . . . .

ชื่อลูก (เด็กชาย เด็กหญิง) . . . . . อายุ . . . . . ปี  
วัน เดือน ปี เกิด . . . . .

โปรดทำเครื่องหมาย  ลงในช่อง  หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพความเป็นจริงของท่าน

1. อายุ . . . . . ปี
2. มีบุตรกี่คน
  - 1 คน
  - 2 คน
  - 3 คน
  - 4 คน
3. บุตรที่มีอายุ 3-6 ปีในปี 2529 เป็นบุตรคนที่เท่าใด
  - 1
  - 2
  - 3
  - 4
4. การศึกษาของท่านอยู่ในระดับใด
  - ป.4 หรือต่ำกว่า
  - ป.5-7
  - ม.1-ม.3
  - ม.4 ขึ้นไป

## 5. ท่านมีอาชีพใด

 เกษตรกรรม รับจ้าง ค้าขาย แม่บ้าน อื่น ๆ .....

## 6. แหล่งที่หาความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

 พ่อแม่ เพื่อนหรือญาติ หนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ ผู้นำชุมชนหรือพัฒนากร อื่น ๆ .....

## 7. รายได้ของแม่โดยเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ

 ต่ำกว่า 1,000 บาท 1,000-2,000 บาท 2,001-3,000 บาท 3,001 บาทขึ้นไป

แบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ตามโครงการสอนลูกให้ฉลาด

คำชี้แจงขั้นตอนปฏิบัติ

1. บรรยายสภาพแวดล้อมทั่วไปของบริเวณบ้าน
2. บันทึกพฤติกรรมของแม่และลูกทั้งวาจาและท่าทาง แล้วสรุปเป็นชุดเดียวกันเมื่อสิ้นสุดการสังเกต

ผลการสังเกต

3. ให้แปลความถี่ของพฤติกรรมที่บันทึกได้เป็นในรูปคะแนน แล้วบันทึกลงในแบบวิเคราะห์

ข้อมูล

สภาพบริเวณบ้าน (เช่น ความสะอาด ฐานะความเป็นอยู่ ฯลฯ) . . . . .

. . . . .

สถานที่สังเกตขณะการสอน . . . . .

. . . . .

หนังสือที่ใช้ประกอบการสอน . . . . .

. . . . .

บุคคลที่ร่วมในสถานการณ์การสอน . . . . .

. . . . .

ลักษณะท่าทางของแม่และลูกขณะทำกิจกรรม (เช่น ลูกนั่งตักแม่ แม่กับลูกนั่งคู่กัน ฯลฯ) . . . .

. . . . .

. . . . .

เวลาที่เริ่มสังเกต . . . . . น.

เวลา (วินาที)	บันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา 10 นาที		
	วจา	วจา-ท่าทาง	ท่าทาง
0			
30			
30			
60			
0			
30			
30			
60			
0			
30			
30			
60			

เวลา (วินาที)	บันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา 10 นาที		
	วาง	วาง-ทำทาง	ทำทาง
0			
30			
30			
60			
0			
30			
30			
60			
0			
30			
30			
60			

เวลา (วินาที)	บันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา 10 นาที		
	วจา	วจา-ท่าทาง	ท่าทาง
0			
30			
30			
60			
0			
30			
30			
60			

ยุติการสังเกตเวลา . . . . . น.                      รวมเวลา . . . . . นาที

เหตุที่ยุติการสังเกตก่อนเวลาเพราะ . . . . .  
 . . . . .  
 . . . . .

ผู้สังเกตคนที่ 1 . . . . .  
 ผู้สังเกตคนที่ 2 . . . . .







## ภาคผนวก ฉ.

เครื่องมือของ Withall เครื่องมือของ Ned. A. Flanders และเครื่องมือของ Mork

## WITHALL'S TEACHING BEHAVIOR

CHILD-CENTERED	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. LEARNER-SUPPORTIVE: statements that have the intent of reassuring or commending the pupil.</li> <li>2. ACCEPTANT AND CLASIFYING: statements having an intent to convey to the pupil the feeling that he was understood and help him elucidate his ideas and feelings.</li> <li>3. PROBLEM-STRUCTURING: statements or questions which proffer information or raise questions about the problem in an objective manner with intent to facilitate learner's problemsolving</li> </ol>
	<ol style="list-style-type: none"> <li>4. NEUTRAL: statement which comprise polite formalities, administratige comments, verbalim repetition of something that has already been said. No intent inferable</li> </ol>
TEACHER-CENTERED	<ol style="list-style-type: none"> <li>5. DIRECTIVE OR LORTATINE: statements with intent to have pupil follow a recommended course of action.</li> <li>6. REPORVING OR DEPRECATING: remarks intended to deter pupil from continued indulgence in present "unacceptable" behavior.</li> <li>7. TEACHER SELF-SUPPORTING: remarks intended to sustain or justify the teacher's position or course of action.</li> </ol>

## แบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียนของครูกับนักเรียน

การพูดของครู	อิทธิพลทางอ้อม	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ยอมรับความรู้สึก : ยอมรับและขยายความเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนในลักษณะที่ไม่เป็นการคุกคามความรู้สึกดังกล่าวอาจเป็นไปได้ในทางยอมรับหรือปฏิเสธ รวมทั้งการพูดในเชิงคาดคะเนความรู้สึกของนักเรียนและการย้ำความรู้สึกของนักเรียน</li> <li>2. ชมหรือให้กำลังใจ : ชมหรือให้กำลังใจแก่นักเรียนในสิ่งที่นักเรียนพูดหรือปฏิบัติ การพูดตลกเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด ตลอดจนการพยักหน้าหรือการทำเสียงแสดงการให้กำลังใจอื่น ๆ</li> <li>3. ยอมรับหรือใช้ความคิดเห็นของนักเรียน : การรับเอาความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของนักเรียนมาขยายความหรือเปลี่ยนสำนวนใหม่หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น ถ้าผู้สังเกตการสอนรู้สึกว่าครูแทรกความคิดเห็นของตนมากเกินไป ให้บันทึกในพฤติกรรมทางวาจาชนิดที่ 5</li> <li>4. ถามคำถาม : ตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาหรือวิธีการ โดยตั้งใจที่จะให้นักเรียนตอบ</li> </ol>
	อิทธิพลทางตรง	<ol style="list-style-type: none"> <li>5. บรรยาย : การให้ข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการ การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของครู และการตั้งคำถามประกอบการบรรยายไม่หวังคำตอบจากนักเรียน</li> <li>6. ออกคำสั่ง : การแนะนำ การบังคับ หรือการออกคำสั่ง ซึ่งต้องการให้นักเรียนทำตาม</li> <li>7. ตีเตือน ว่ากล่าว หรือสั่งสอนอบรม : การพูดที่ครูตั้งใจจะให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมจากสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาไปสู่สิ่งที่ครูต้องการ การดูค้ำว่ากล่าวนักเรียนด้วยเสียงอันดัง รวมทั้งการพูดอ้างถึงอำนาจหน้าที่ของครู</li> </ol>
การพูดของนักเรียน		<ol style="list-style-type: none"> <li>8. นักเรียนพูด-เพื่อตอบคำถามของครู : นักเรียนตอบคำถามของครูโดยครูเป็นคนพูดนำขึ้นก่อนเพื่อให้นักเรียนพูดด้วยหรือโต้ตอบ</li> <li>9. นักเรียนพูดขึ้นเอง : นักเรียนพูดขึ้นเองโดยที่ครูไม่ได้ถาม ถ้าครูเรียกชื่อนักเรียนเพียงเพื่อจะแสดงให้ทราบว่า นักเรียนคนใดจะได้โอกาสพูดถัดไป ผู้สังเกตการสอนจะต้องสังเกตด้วยว่านักเรียนคนนั้นอยากจะพูดหรือไม่ ถ้าเขาแสดงว่าอยากจะพูดก็ให้ถือว่าพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียนอยู่ในข้อนี้</li> </ol>

## แบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียนของครูกับนักเรียน (ต่อ)

- |   |
|---|
| 10. ความเงียมหรือความสับสน :<br>การหยุดชะงัก ความเงียมชั่วขณะหนึ่ง และระยะที่เกิดความสับสนของการสื่อ<br>ความหมายในชั้นเรียนจนกระทั่งผู้สังเกตการสอนไม่สามารถจะเข้าใจได้ |
|---|

SUMMARY OF  
CATEGORIES FOR INTERACTION ANALYSIS

TEACHER TALK	INDIRECT INFLUENCE	<p>1. *ACCEPTS FEELING: accepts and clarifies the feeling tone of the students in a nonthreatening manner. Feelings may be positive or negative. Predicting and recalling feelings are included.</p> <p>2. *PRAISES OR ENCOURAGES: praises or encourages student action or behavior. Jokes that release tension, not at the expense of another individual, nodding head or saying "uhhuh?" or "go on" are included.</p> <p>3. *ACCEPTS OR USES IDEAS OR STUDENT: clarifying, building, or developing ideas or suggestions by a student. As teacher brings more of his own ideas into play, shift to category five.</p> <p>4. *ASKS QUESTIONS: asking a question about content or procedure with the intent that a student answer.</p>
	DIRECT INFLUENCE	<p>5. *LECTURES: giving facts or opinions about content or procedure; expressing his own idea; asking rhetorical questions.</p> <p>6. *GIVES DIRECTIONS: directions, commands, or orders with which a student is expected to comply.</p> <p>7. *CRITICIZES OR JUSTIFIES AUTHORITY: statements intended to change student behavior from nonacceptable to acceptable pattern; bawling someone out; stating why the teacher is doing what he is doing, extreme self-reference.</p>
STUDENT TALK	STUDENT TALK	<p>8. *STUDENT TALK-RESPONSE: talk by students in response to teacher. Teacher initiates the contact or solicits student statement.</p> <p>9. *STUDENT TALK-INITIATION: talk by students, which they initiate. If "calling on" student is only to indicate who may talk next, observer must decide whether student wanted to talk. If he did, use this category.</p>
		<p>10. *SILENCE OR CONFUSION: pauses, short periods of silence, and periods of confusion in which communication cannot be understood by the observer.</p>



Descriptive form--Tentative

Mork, Amershek, and Others

TEACHING LEARNING OBJECTIVE	CATEGORY NUMBER AND DESCRIPTION	SOURCE AND CLASSIFICATION OF VERBAL BEHAVIOR BY			
		TEACHER		PUPIL	
		TELLING	ASKING	TELLING	ASKING
1. UNDERSTANDING (COGNITIVE LEARNING)					
1.1 RECALL OF SPECIFICS: simple recall or an item (fact, name, date, word, phrase, statement), limited by the conditions stated with it and relatively complete in itself					
1.2 NEW CONCEPT: statement of new fact, idea or concept					
1.3 GENERALIZATION: statement of relationship between several items					
1.4 MAJOR IDEA: expression of a major idea or broad relationship of the topics; does not necessarily evolve from the discussion, but does cover a wide segment of the topic					
1.5 APPLICATION: use of an example, association, or illustration of knowledge or idea					
2. SKILL HABIT LEARNING					
2.1 INSTRUCTION: in a technique of applying knowledge or action to achieve specified result					
2.2 REPETITIVE PRACTICE: direction for practice of activity in a repetitive situation.					
2.3 ALTERED PRACTICE: direction for practice in altered situation or with a change in technique					
3. ATTITUDE EMOTIONAL LEARNING					
3.1 DIRECT REINFORCEMENT: use of a direct positive reinforcement (encouragement, acknowledgement) of a response or behavior					
3.2 IDENTIFICATION: association or personal involvement of pupils directly with the lesson or class activity					
3.3 POSITIVE TONE: stronger expression of positively toned words in dealing with content or class					
3.4 NEGATIVE TONE: stronger expression of negatively toned words, sarcasm, anger, punishment.					

REVISED OBSERVER SCHEDULE AND RECORD II

## DIRECTIONS:

For the ACTIVITIES, MATERIALS and SIGNS sections, check only one if the item occurs during that one five minute period. For the EXPRESSIVE BEHAVIORS section, tally each time the item occurs during one ten minute period.

ACTIVITIES SECTIONCOMMENTS

<u>TEACHER</u>	1	2	3	4	5
Works with individual pupil					
Works with small group					
Asks question, pupil answers					
Answers pupil question					
Ignores pupil question					
Leads song, exercise, game					
Lectures					
Reads, tells story					
Talks to class informally					
iLLustrates at board					
Illustrates at map, chart					
Demonstrates					
Uses film, slide, record					
Passes paper, books, material					
Works at desk alone					
Cleans, decorates room					
Writes on or decorates board					
Talks to visitor					
Leaves or enters during class					

PUPILSCOMMENTS

	1	2	3	4	5
Read, study at desks					
Write, Manipulate academic obj.					
Paint, cut, draw					
Work at board					
Decorate room, board					
Clean room, board					
Rest, have snack					
Leave, enter during class					
Show restlessness					
Talk to group informally					
Recite					
Report, give talk from notes					
Read aloud					
Demonstrate, illustrate					
Give skit, play					
Sing, play instrument					
Plan game					
Interpret					
Lead class					
Ignore teacher question					
Souffle, fight					
Whisper disturbingly					
Laugh disruptively					
Pass paper, books, material					
Talk to visitor					

REVISED OBSERVER SCHEDULE AND RECORD II

<u>MATERIALS SECTION</u>						<u>COMMENTS</u>
	1	2	3	4	5	
Blackboard, bulletin board						
Map, chart, picture						
Slide, film, filmstrip						
Audio Aid						
Object						
Special teaching aid						
Text, workbook						
Supplemental reading material						
Writing						
Handicraft, art						

<u>SIGNS SECTION</u>						
	1	2	3	4	5	
Teacher restricts own movements						
Teacher moves freely						
Pupils move freely						
Pupil movements restricted						
Teacher shows overt affection						
Teacher shows covert affection						
Pupil shows affection to teacher						
Pupil shows hostility for teacher						
Pupil shows hostility for pupil						
Teacher uses sarcasm, ridicule						
Teacher yells						
Teacher answers crossly						

<u>EXPRESSIVE BEHAVIORS SECTION</u>	1	2	3	4	5
Approving looks and/or gestures to pupils					
Supportive statements to pupil					
Problem solving statements to pupils					
Information, fact, misc. statements					
Directive statements to pupils					
Reproving statements to pupils					
Reproving looks and/or gestures					
Approving statements to pupils					
Negative control statements to pupils					
Positive control statements to pupils					

## ภาคผนวก ช.

## กำหนดการฝึกอบรมผู้ช่วยวิจัยโครงการวิจัยการประเมินโครงการสอนลูกให้ฉลาด

- 8.30- 9.00 น. ประธานโครงการฯ แนะนำคณะกรรมการโครงการ และชี้แจงรายละเอียดโครงการฯ วิจัยการประเมินโครงการสอนลูกให้ฉลาด
- 9.00-10.00 น. ศึกษาเครื่องมือชุดที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับทัศนคติของผู้ถ่ายทอดความรู้และผู้รับการถ่ายทอดความรู้ ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล เป็นเครื่องมือแบบสัมภาษณ์
- 10.00-11.00 น. ศึกษาเครื่องมือชุดที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค พร้อมข้อเสนอแนะของผู้นำ และแม่หรือผู้สอนแทนแม่ เป็นเครื่องมือสำหรับการสัมภาษณ์
- 11.00-12.0 น. ศึกษาเครื่องมือชุดที่ 5 และ 6 เกี่ยวกับพฤติกรรมของลูกโดยการสัมภาษณ์แม่ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก
- 13.00-14.00 น. ศึกษาและฝึกปฏิบัติเครื่องมือชุดที่ 4 เกี่ยวกับพฤติกรรมของแม่และพฤติกรรมของลูก เครื่องมือเป็นแบบสังเกตพฤติกรรม
- 16.00-16.30 น. ประธานโครงการฯ ให้ข้อคิดในการฝึกปฏิบัติงาน



## ประวัติผู้เขียน

นางสาวจินตนา บัณฑวงศ์ ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัย  
เชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2515 เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชา  
วิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2528 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง  
อาจารย์ 2 ระดับ 5 สหวิทยาลัยล้านนา วิทยาลัยครูเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน  
3.700.- บาท